HUMAN RIGHTS LEAGUE
LIGA ZA ĽUDSKÉ PRÁVA

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

AKTUÁLNA STUÁCIA V GRÉCKYCH TÁBOROCH SO ZAMERANÍM NA PODMIENKY ZRANITEĽNÝCH ŽIADATEĽOV O AZYL

(Správa)

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

HUMAN RIGHTS LEAGUE
LIGA ZA ĽUDSKÉ PRÁVA

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF CITIZEN PROTECTION
NATIONAL COORDINATION CENTER FOR BORDER CONTROL, IMMIGRATION AND ASYLUM (N.C.C.B.C.I.A.)

Athens, 9/9/2020

NATIONAL SITUATIONAL PICTURE REGARDING THE ISLANDS AT EASTERN AEGEAN SEA (08/09/2020)

PLACE/LOCATION		LESVOS		CHIOS		SAMOS		LEROS		KOS		OTHER ISLANDS		**TOTAL**	
		OCC.	CAP.	OCC.	CAP.	OCC.	CAP.	OCC.	CAP.	OCC.	CAP.	OCC.	CAP.	**OCC.**	**CAP.**
R.I.C.		12767	2967	3643	1014	4796	648	1027	860	1388	816			**23621**	**6305**
OTHER ACCOMODATION FACILITIES		971	1300					66	120					**1037**	**1420**
HELLENIC POLICE FACILITIES	P.D.C.	0	0							467	474			**467**	**474**
	DETENTION FACILITIES	5		12		13		0		3		32		**65**	
U.N.H.C.R.		612	822	275	320	289	282	119	136	164	216	47	81	**1506**	**1857**
N.C.S.S.		138	148	12	18	16	17							**166**	**183**
OTHER N.G.O.s		96	95											**96**	**95**
MAKESHIFT CAMPS		0		0		0		0		0		136		**136**	
MIGRANTS PRESENT ON THE ISLAND		**14589**		**3942**		**5114**		**1212**		**2022**		**215**		**27094**	
ARRIVALS		8		0		0		0		0		0		**8**	
TRANSPORTS TO THE MAINLAND		8		9		0		9		6		7		**39**	
DEPARTURES (EU-TURKEY STATEMENT)		0		0		0		0		0		0		**0**	
DEPARTURES (I.O.M.)		0		0		0		0		0		0		**0**	
TOTAL DEPARTURES FROM THE ISLAND		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**	

CAP. CAPACITY
OCC. OCCUPANCY
R.I.C. RECEPTION AND IDENTIFICATION CENTRE
N.C.S.S. NATIONAL CENTRE FOR SOCIAL SOLIDARITY
P.D.C. PREDEPARTURE DETENTION CENTRE

https://infocrisis.gov.gr/10326/national-situational-picture-regarding-the-islands-at-eastern-aegean-sea-8-9-2020/?lang=en

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

HUMAN RIGHTS LEAGUE
LIGA ZA ĽUDSKÉ PRÁVA

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

Summary – Incoming procedures

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Total
Incoming requests from Member States(1)	13	49	139	5797	2134	9218	6142	**23492**
Acceptances by Greece(2)	4	19	61	2236	66	231	193	**2810**
Rejections from Greece (3)	0	8	47	2959	1407	8890	6190	**19501**
Transfers to Greece	0	2	16	6	1	18	12	**55**

Incoming requests by Dublin Regulation Article

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Total
Taking charge requests	Family reasons (Article 8, 9, 10, 11)	8	6	17	14	46	57	39	**187**
	Documentation and legal entry reasons (Article 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 14, 14.1)	0	8	21	7	719	1193	314	**2262**
	Irregular entry (Article 13.1)	0	2	4	5509	377	3292	1092	**10276**
	Irregular stay (Article 13.2)	0	0	1	6	3	8	9	**27**
	Application in an international transit area of an airport (Article 15)	0	0	0	0	0	0	1	**1**
	Dependent persons (Article 16)	5	1	1	0	0	0	2	**9**
	Humanitarian reasons (Article 17.2)	0	1	1	3	6	11	11	**33**
Taking back requests	Under examination - no permission to stay (Article 18.1.b)	0	21	85	254	979	4632	4665	**10636**
	Withdrawal - new application (Article 18.1.c)	0	0	2	0	0	7	5	**14**
	Rejection - no permission to stay (Article 18.1.d)	0	8	3	3	3	16	3	**36**
	Withdrawal of application during 'Dublin' procedure (Article 20.5)	0	2	4	1	1	2	1	**11**
	Total	**13**	**49**	**139**	**5797**	**2134**	**9218**	**6142**	**23492**

(1): This category includes: (a) requests that have not been re-examined and (b) final re-examinations for those requests that have been re-examined
(2): This category includes: (a) acceptances to the requests that have not been re-examined and (b) acceptances to the final re-examinations for those requests that have been re-examined
(3): This category includes: (a) rejections to the requests that have not been re-examined and (b) rejections to the final re-examinations for those requests that have been re-examined

Revision Date: 22-08-2019

https://infocrisis.gov.gr/5849/statistical-data-of-the-greek-dublin-unit-7-6-2013-31-07-2019/?lang=en

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

HUMAN RIGHTS LEAGUE
LIGA ZA ĽUDSKÉ PRÁVA

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

Incoming requests, acceptances and transfers per Member State

	2013			2014			2015			2016			2017			2018			2019			Total		
	Requests	Acceptances	Transfers	Requests	Acceptances	Transfers	Requests	Acceptances	Transfers	Requests	Acceptances	Transfers	Requests	Acceptances	Transfers	Requests	Acceptances	Transfers	Requests	Acceptances	Transfers	Requests	Acceptances	Transfers
Austria	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0	1	0	6	0	0	1	0	0	1	0	0	11	2	0
Belgium	0	0	0	1	1	1	5	2	1	20	0	0	40	3	0	554	13	4	546	13	0	1166	32	6
Bulgaria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Croatia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	14	0	0	105	1	0	51	0	0	171	1	0
Cyprus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Czech Republic	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	10	0	0	8	0	0	20	1	0
Denmark	0	0	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0	3	0	0	2	0	0	1	0	0	11	0	0
Estonia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	6	0	0	8	0	0
Finland	0	0	0	3	0	0	4	0	0	0	1	0	1	0	0	51	0	0	73	3	0	132	4	0
France	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	12	0	0	18	1	0	9	0	0	43	1	0
Germany	2	0	0	2	1	1	7	5	1	10	1	0	1884	57	0	6825	131	6	4476	138	8	13206	333	16
Hungary	0	0	0	1	0	0	2	1	0	5683	2197	2	3	0	0	5	0	0	2	0	0	5696	2198	2
Iceland	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0	0	0	10	4	0	1	0	0	14	5	0
Ireland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	1	0	27	3	0	39	4	0
Italy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	104	3	0	104	3	0
Latvia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Liechtenstein	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0
Lithuania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	1	0	3	0	0	13	1	0
Luxembourg	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	6	1	0	0	0	0	8	1	0
Malta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	22	0	0	26	0	0
Netherlands	2	0	0	5	3	0	8	2	2	6	2	0	4	0	0	62	10	0	48	1	0	135	18	2
Norway	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0	1	45	3	0	507	11	4	106	3	0	661	18	5
Poland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	15	1	1	21	4	1	38	5	2
Portugal	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Romania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	37	0	0	41	0	0
Slovak Republic	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	0	5	0	0	9	0	0
Slovenia	0	0	0	5	3	0	1	1	0	0	0	0	30	0	0	272	4	0	229	3	0	537	11	0
Spain	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0
Sweden	0	0	0	3	0	0	7	0	0	5	3	0	10	0	0	600	34	2	343	16	1	968	53	3
Switzerland	8	4	0	26	11	0	95	46	12	63	29	3	76	3	1	133	18	1	20	4	2	421	115	19
United Kingdom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	2	0	3	2	0
Total	13	4	0	49	19	2	139	61	16	5797	2236	6	2134	66	1	9218	231	18	6142	193	12	23492	2810	55

Revision Date: 22-08-2019

https://infocrisis.gov.gr/5849/statistical-data-of-the-greek-dublin-unit-7-6-2013-31-07-2019/?lang=en

The UN Refugee Agency. *UNHCR calls for decisive action to end alarming conditions on Aegean islands.* 7. februára 2020. [cit. 9. 9.2020] Dostupné na internete: https://www.unhcr.org/news/briefing/2020/2/5e3d2f3f4/unhcr-calls-decisive-action-end-alarming-conditions-aegean-islands.html.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

Agentúra OSN pre utečencov vyzýva Grécko aby zintenzívnilo svoje snahy pri riešení problému preplnených táborov a neistých podmienok pre žiadateľov o azyl a migrantov zdržujúcich sa na piatich gréckych ostrovoch v Egejskom mori, Chios, Samos, Kos a Leros.

(...)

Viac ako 36 000 žiadateľov o azyl sa momentálne nachádza v prijímacích centrách na piatich ostrovoch, ktoré boli pôvodne navrhnuté pre 5400 ľudí.

(...)

Na ostrove Samos sa 6782 ľudí nachádza v centre, ktoré bolo pôvodne navrhnuté pre 660 ľudí, zatiaľ čo ostatní sa nachádzajú v provizórnych prístreškoch umiestnených na priľahlých poliach a strmom svahu.

(...)

Tisícky žien, mužov a detí, ktorí momentálne žijú v malých stanoch sú vystavení chladu a dažďu s obmedzeným alebo žiadnym kúrením, prístupom k elektrike a teplej vode. Katastrofálne podmienky a zdĺhavé azylové konania vzbudzujú u žiadateľov o azyl strach a znepokojenie. V posledných týždňov začali protestovať aj miestne komunity, ktoré žiadajú okamžité riešenia, ktoré by zmiernili tlak vyvíjaný na grécke ostrovy.

(...)

Je nevyhnutné prijať dlhodobé riešenia a zlepšiť podmienky v táboroch. To však bude možné iba ak sa zníži počet ľudí nachádzajúcich sa v preplnených táboroch.

(...)

Momentálne sa v Grécku nachádza približne 5300 detí bez sprievodu, avšak iba menej ako štvrtina z nich sa nachádza v príbytkoch, ktoré by boli adekvátne vybavené ich veku.

> Human Rights Watch. *Greece. Migrant Camps Unfit for Pregnant People.* 27. mája 2020. [cit. 9. 9.2020] Dostupné na internete: https://www.hrw.org/news/2020/05/27/greece-migrant-camps-unfit-pregnant-people.

Pandémia Covid-19 zhoršila už aj tak katastrofálne podmienky pre tehotné v preplnených prijímacích centrách pre migrantov a žiadateľov o azyl na gréckych ostrovoch.

Na zdôraznenie naliehavosti situácie, ESLP nariadil Grécku, aby zaistilo adekvátnu zdravotnú starostlivosť a životné podmienky pre jednu tehotnú ženu, žijúcu v Pyli prijímacom centre na ostrove Kos.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

Pyli a ostatné centrá ostávajú preplnené aj napriek aprílovému prísľubu vlády, že presunie niektorých migrantov na pevninu. K 25. máju 2020 sa v táboroch na gréckych ostrovoch s kapacitou cca 6000 ľudí. nachádzalo takmer 33 000 ľudí. V tábore Pylis bola kapacita tábore prekročená takmer trojnásobne.

Grécka vláda nezaistila také podmienky oblasti zdravotnej starostlivosti, výživy, a posteľnej bielizne pre migrujúce tehotné ženy a čerstvé matky, ktoré by boli v súlade s medzinárodnými štandardmi. Žena v neskorom štádiu tehotenstva mi rozprávala o spaní v preplnených stanoch na tenkých matracoch alebo len prikrývkach položených na zemi, problematickej dostupnosti toaliet, a o tom ako sa musela do týchto drsných podmienok vrátiť len pár dní po cisárskom reze.

(...)

Od konca marca grécka vláda svojvoľne zadržala na pevnine novo-príchodzích migrantov a žiadateľov o azyl - vrátane tehotných a iných "zraniteľných" ľudí - a držala ich v karanténe v stiesnených a nehygienických podmienkach v prijímacích centrách.

> Human Rights Watch. *Greece: Camp Conditions Endanger Women, Girls.* 4. decembra 2019. [cit. 9. 9.2020] Dostupné na internete: https://www.hrw.org/news/2020/05/27/greece-migrant-camps-unfit-pregnant-people.

Podľa Human Rights Watch, ktoré dnes sprístupnilo video ukazujúce katastrofálne podmienky, ženy a dievčatá musia čeliť obrovskej neistote v preplnenom gréckom "hotspot" tábore Moria pre žiadateľov o azyl a migrantov na ostrove Lesbos. Grécka vláda by mala prijať okamžité opatrenia na zabezpečenie bezpečných a humánnych podmienok pre ženy a dievčatá v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami v oblasti ľudských práv a normami pre humanitárne núdzové situácie.

(...)

Preľudnené tábory prinútili verejné orgány ako aj niektorých žiadateľov o azyl a samotných migrantov k tomu, aby si postavili prístrešky mimo oplotených hraníc Morie, najprv v priľahlej oblasti zvanej Olivový háj a teraz aj v druhom olivovom háji, ktorý nemá vodu ani sanitačné zariadenia. Vo všetkých prípadoch, ženy a dievčatá, vrátane tých, ktorí cestujú sami, žijú po boku cudzích mužov a chlapcov, často v stanoch bez bezpečného uzavretia.

"Len cesta do kúpeľní vzbudzuje u žien a dievčat v Morii pocit nebezpečia," hovorí Hillary Margolis, senior výskumníčka zaoberajúca sa právami žien v Human Rights Watch. "Ich životy sú definované strachom, a to sa nezmení, ak grécka vláda nebude riešiť všadeprítomné nebezpečenstvo, ktorým čelia."

V októbri počas výskumu na ostrove Lesbos organizácia Human Rights Watch zistila, že ženám a dievčatám v Morii a jeho okolí chýba prístup k základným zdrojom a službám vrátane prístrešia,

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

potravín, vody a hygieny a lekárskej starostlivosti. Rozhovory s 32 ženami a 7 dievčatami, ako aj so 7 zástupcami humanitárnych agentúr pracujúcich na ostrove Lesbos odhalili chýbajúce opatrenia proti sexuálnemu obťažovaniu a rodovo motivovanému násiliu.

Ženy a dievčatá povedali, že kvôli strachu nechcú opúšťať svoje prístrešky, boja sa ísť čo i len na toaletu či vystáť si radu na potraviny.

(...)

Podľa Human Rights Watch, podmienky v Morií sú v rozpore so záväzkami Grécka, ktoré má podľa medzinárodného práva voči migrantom a žiadateľom o azyl (...).

(...)

Podľa gréckeho práva majú verejné orgány povinnosť identifikovať "zraniteľných" ľudí vrátane tehotných žien a čerstvých matiek, tých, ktorí zažili sexuálne alebo iné vážne násilie, slobodných rodičov s deťmi mladšími ako 18 rokov a ľudí so zdravotným postihnutím a odkázať ich na vhodné podporné služby a ubytovanie. To môže zahŕňať ubytovanie v bytoch mimo Morie.

Na základe rozhovorov so ženami a dievčatami, ktoré spĺňajú súčasné kritériá „zraniteľnosti“, Human Rights Watch zistila, že tieto ženy neboli ani po týždňoch či dokonca mesiacoch identifikované ako zraniteľné. V rovnakej situácii sa ocitli aj ženy, ktoré prežili rodovo motivované násilie, tehotné ženy, čerstvé matky, ženy so zdravotným postihnutím a ženy s deťmi mladšími ako 18 rokov. Od konca roka 2018 trpí vládna agentúra, ktorá má na starosti identifikáciu zraniteľných osôb v Morií, personálnymi nedostatkami, čo vedie k tomu, že tieto osoby majú prístup k dodatočnej podpore až po uplynutí mnoho týždňov strávených v tábore, kde ich status zraniteľnosti nie je zohľadňovaný.

(...)

Tehotné ženy a čerstvé matky

Vláde sa nedarí zaistiť základné potreby tehotných žien a čerstvých matiek, ktoré povedali, že nedostávajú primerané jedlo alebo lekársku starostlivosť.

(...)

Ženy povedali, že nemali prístup ku komplexnej prenatálnej starostlivosti, dokonca ani pri vysokorizikovom tehotenstve.

(...)

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

Tehotné ženy vraveli, že im chýbajú informácie o tom, čo sa stane, keď nastane čas ich pôrodu, alebo koho kontaktovať o pomoc, a že nedostatok tlmočníkov im bráni v komunikácii so zdravotníckymi pracovníkmi v Morii.

(...)

Mentálne zdravie

Ženy a dievčatá, pričom niektoré z nich duševnými poruchami trpeli už pred príchodom do tábora, uviedli, že sa obávajú o svoje duševné zdravie a poukázali na nedostatok psychosociálnej podpory v Morii.

(...)

Niektoré ženy uviedli, že nemali prístup k liekom na úzkosť alebo depresiu, ktoré pravidelne užívali ešte pred príchodom do Grécka.

> Human Rights Watch. *From Chaos in Moria to Despair in Athens, Greece.* 20. augusta 2020. [cit. 9. 9.2020] Dostupné na internete: https://www.hrw.org/news/2020/08/20/chaos-moria-despair-athens-greece.

Grécka vláda uprostred pandémie Covid-19 oznámila, že vyhadzuje na ulicu viac ako 11.000 utečencov vrátane rodín s deťmi, tehotných žien a žien, ktoré sú v Grécku samé, ako aj ľudí so zdravotným postihnutím a starších ľudí.

Od 1. júna bolo utečencom povedané, aby opustili vládou zabezpečené bývanie v bytoch, hoteloch a táboroch. Taktiež bola ukončená finančná pomoc EÚ pre ľudí uznaných za utečencov, ktorí tak ostali bez akejkoľvek podpory.

(...)

Rovnako ako mnoho utečencov v jej situácii, Basira opustila ostrov a odišla na grécku pevninu , kde žila v centre Atén na 'Viktóriinom námestí. Desiatky rodín tam v horúčavách spia na prikrývkach alebo kúskoch kartónov. Videla som deti hrať sa v blízkosti nebezpečných elektrických drôtov a odpadkov. Organizácie na podporu migrantov ako aj niektorí občania distribuujú potraviny a vodu, ale blízki majitelia obchodov sú čoraz nepriateľskejší.

> Council of Europe. *Greece must urgently transfer asylum seekers from the Aegean islands and improve living conditions in reception facilities.* 31. októbra 2019. [cit. 9. 9.2020] Dostupné na internete: https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/greece-must-urgently-transfer-asylum-seekers-from-the-aegean-islands-and-improve-living-conditions-in-reception-facilities.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

"Situácia migrantov vrátane žiadateľov o azyl na gréckych ostrovoch v Egejskom mori sa za posledných 12 mesiacov dramaticky zhoršila. Sú potrebné naliehavé opatrenia na riešenie zúfalých podmienok, v ktorých žijú tisíce ľudí," povedala dnes komisárka Rady Európy pre ľudské práva Dunja Mijatovićová na konci päť dňovej návštevy Grécka, počas ktorej navštívila prijímacie zariadenia na Lesbose, Samose a v Korinte.

Pani komisárka je zdesená z nehygienických podmienok, v ktorých sú migranti držaní na ostrovoch. "Je to hrozná situácia. V preľudnených táboroch, ktoré som navštívila je nedostatočná lekárska starostlivosť a nedostatok hygienických prostriedkov. Ľudia stoja hodiny v radoch na jedlo či sprchy. Na ostrove Samos, rodiny odvaľujú skaly zo zeme, aby si vytvorili nejaký priestor na strmých svahoch kde by si mohli postaviť provizórne prístrešky, často vyrobené zo stromov, ktoré sami pokácali. To už nemá nič spoločné s prijímaním žiadateľov o azyl. Stal sa z toho boj o prežitie."

(...) komisárka vyzýva grécke úrady, aby okamžite prijali opatrenia na zaistenie základných životných potrieb všetkých týchto ľudí a ochranu ich ľudských práv.

(...)

> Asylum Information Database. *Conditions in reception facilities*. [cit. 9. 9.2020] Dostupné na internete:https://www.asylumineurope.org/reports/country/greece/reception-conditions/housing/conditions-reception-facilities.

Pôvodný článok 17 ods. 1 L 4540/2018 a v súčasnosti článok 55 ods. 1 IPA normuje aby boli zaistené také materiálne podmienky, ktoré žiadateľom o azyl zaistia primeranú životnú úroveň, dostatočnú obživu a ochranu ich fyzického a duševného zdravia na základe rešpektovania ľudskej dôstojnosti.

Neexistuje však žiadny mechanizmus na monitorovanie a dohľad na dodržiavanie týchto podmienok a žiadatelia o azyl nemajú ani žiadnu možnosť podať sťažnosť, v prípade, že im tieto materiálne podmienky nie sú zaistené.

Podmienky v dočasných ubytovacích zariadeniach nachádzajúcich sa na pevnine

V súčasnej dobe funguje celkom 30 táborov, z ktorých väčšina bola vytvorená v rokoch 2015 – 2016 ako dočasné ubytovacie zariadenia s cieľom riešiť naliehavú potrebu prijímania migrantov na pevnine po zavedení obmedzení na hraniciach. Okrem toho v dôsledku výrazného nárastu počtu nových migrantov v roku 2019 (...) bola ohlásená výstavba nových táborov na pevnine s cieľom riešiť nedostačujúce kapacity súčasných táborov.

(...)

Podmienky v jednotlivých táboroch sa líšia keďže v každom tábore sú ponúkané rôzne typy ubytovania a služieb.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

(...)

Celkovo sa však podmienky v niektorých pevninských táboroch zlepšili od ich otvorenia v rokoch 2015 – 2016. Ako však uviedol UNHCR v máji 2019, "niektoré sú naďalej pod úrovňou noriem stanovených v právnych predpisov EÚ a vnútroštátnych právnych predpisov, najmä pokiaľ ide o podmienky pre dlhodobé ubytovanie. Hlavné nedostatky sa týkajú odľahlej a izolovanej lokality týchto centier, typu prístrešia (väčšina bytových jednotiek je v boxoch ISO), nedostatočnej bezpečnosti a obmedzeného prístupu k sociálnym službám, najmä pre osoby so špecifickými potrebami a deti. Tieto podmienky spojené s nejasnými vyhliadkami do budúcna majú škodlivý vplyv na duševnú pohodu"[1].

(...)

Okrem toho, v mnohých pevninských táboroch sú podmienky stále nedostačujúce, čo je spôsobené najmä ich preplnenosťou, pretrvávajúcim násilím a nedostatkom pocitu bezpečia.

(...)

Mnohí spolupracovníci komisárky za ľudské práva Rady Európy poukázali na to, že väčšina týchto táborov sa skladá z preplnených kontajnerov a/alebo stanov, v ktorých nie sú poskytované základné služby pre obyvateľov a tieto tábory sa nachádzajú v odľahlých oblastiach. Okrem toho, viaceré z týchto lokalít údajne fungujú bez požadovaného právneho základu, čo je okolnosť, ktorá vyvoláva vážne obavy týkajúce sa ich fungovania a dohľadu."[2]

(...)

Napriek tomu, že kapacita pevninských táborov sa od roku 2018 zvýšila, preplnenosť zostala problémom až do konca roka 2019 a v niektorých prípadoch sa situácia ešte zhoršila. Ako v októbri 2019 informoval UNHCR, "musia byť k dispozícii nové ubytovacie miesta, aby sa zabránilo prelievaniu tlaku z ostrovov na kontinentálne Grécko, kde väčšina táborov pracuje na hrane svojich ubytovacích kapacít".[3]

---

[1] *Recommendations by the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) concerning the execution of judgments by the European Court of Human Rights (ECtHR) in the cases of M.S.S. v. Belgium and Greece (Application No. 30696/09, Grand Chamber judgment of 21 January 2011) and of Rahimi v. Greece (Application No. 8687/08, Chamber judgment of 05 April 2011*[cit. 10. 9.2020]. Dostupné na internete: https://bit.ly/2RuveBd, s.4.

[2] Council of Europe Commissioner for Human Rights, *Report of the Commissioner for Human Rights of the Council of Europe Dunja Mijatović following her visit to Greece from 25 to 29 June 2018, CommDH(2018)24,* 6. novembra 2018, s. 5.

[3] UNHCR, "*Greece must act to end dangerous overcrowding in island reception centres, EU support crucial",* 1. októbra 2019, [cit. 10. 9.2020]. Dostupné na internete: https://bit.ly/2RPpBxJ.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

HUMAN RIGHTS LEAGUE
LIGA ZA ĽUDSKÉ PRÁVA

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

Podmienky na východných ostrovoch v Egejskom mori

Situácia na ostrovoch je dobre zdokumentovaná a zostáva mimoriadne alarmujúca. Prijímacie podmienky prevládajúce najmä v hotspotových zariadeniach môžu dosiahnuť úroveň neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania a z dôvodu preľudnenosti týchto táborov ostáva stále väčší počet žiadateľov o azyl bez prístupu k ich právam.

Ku koncu decembra 2019 žilo v táboroch navrhnutých pre 6 178 osôb viac ako 38000 žiadateľov o azyl, z toho 1890 bolo detí bez sprievodu.[4]

(...)

UNHCR 1. októbra 2019 vyzval grécke orgány, aby konali s cieľom "ukončiť nebezpečné preľudnenie ostrovných prijímacích centier". Ako sa uvádza vo vyhlásení:

> "UNHCR dnes vyzýva Grécko, aby urýchlene premiestnilo tisíce žiadateľov o azyl z nebezpečne preplnených prijímacích centier na gréckych ostrovoch v Egejskom mori. Počet migrantov prichádzajúcich cez more, väčšinou afganských a sýrskych rodín, sa v septembri zvýšil na 10 258 – čo je najvyššia mesačná úroveň od roku 2016 – to vedie k zhoršeniu podmienok na ostrovoch, na ktorých sa v súčasnosti nachádza 30 000 žiadateľov o azyl [...] Držanie ľudí na ostrovoch v týchto neprimeraných a neistých podmienkach je neľudské a musí sa skončiť.".[5]

21. februára 2020, Vysoký komisár OSN pre utečencov vyzval k rýchlym opatreniam, ktoré by riešili zúfalú situáciu utečencov a migrantov v prijímacích centrách na ostrovoch v Egejskom mori". Ako poznamenal:

> "Podmienky v zariadeniach na Lesbose, Chios, Samos, Kos a Leros sú žalostne neprimerané a naďalej sa zhoršujú,[...] " Prichádzajúce chladné počasie tiež pridáva k utrpeniu na ostrovoch. Mnoho ľudí je bez elektrickej energie, a dokonca aj vody, žijú uprostred špiny a odpadkov. Zdravotnícke starostlivosť je zanedbávaná. Riziká, ktorým musia čeliť najzraniteľnejšie osoby, tehotné ženy, čerstvé matky, starší ľudia a deti patria medzi najhoršie aké je možné pozorovať v utečeneckých krízach na celom svete. Rovnako je však potrebné prijať aj opatrenia na riešenie obáv miestnych komunít, ktoré sú hostiteľmi utečencov a migrantov, aby sa zmiernilo sociálne napätie. A samozrejme, Grécko by nemalo byť v tomto boji osamotené [...] sú potrebné opatrenie na rozdelenie zodpovednosti za detí bez sprievodu a iných zraniteľných ľudí. Od

[4] *General Secretariat for Information and Communication, National Situational Picture Regarding the Islands at Eastern Aegean Sea (31/12/2019),* 2. januára 2020, [cit. 10. 9.2020]. Dostupné na internete: https://bit.ly/36ygYM6 a *National Centre for Social Solidarity, Situation Update: Unaccompanied Children (UAC) in Greece (31 December 2019)*, 13. januára 2020, [cit. 10. 9.2020]. Dostupné na internete: https://bit.ly/2tXy3Sz.
[5] UNHCR, '*Greece must act to end dangerous overcrowding in island reception centres, EU support crucial'*, 1. októbra 2019, [cit. 10. 9.2020]. Dostupné na internete: https://bit.ly/2RZN67D.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

> ukončenia núdzového stavu v septembri 2017 sa len hŕstka európskych krajín zaviazala prijať žiadateľov o azyl a utečencov z Grécka v rámci premiestnenia a urýchleného zjednotenia rodiny".[6]

(...)

Chudoba

Chudoba a problém bezdomovstva sú stále znepokojujúce, a to aj napriek úsiliu vynaloženému na zvýšenie prijímacej kapacity Grécka.

Počet žiadateľov o azyl, ktorí čelia problému, že sa ocitnú na ulici, nie je známy, pretože v tejto veci sa nezverejňujú žiadne oficiálne údaje. Nedostatok ubytovacích kapacít však možno ilustrovať na nízkom počte ľudí umiestnených v ubytovacích zariadeniach. Napríklad v priebehu roku 2019 z 950 žiadateľov o azyl nachádzajúcich sa na gréckej pevnine a žijúcich na ulici alebo v neistých životných podmienkach, ktorí požiadali Riaditeľstvo na ochranu žiadateľov o azyl (DPAS) o miesto v otvorenom ubytovacom zariadení, bolo nakoniec ponúknuté ubytovanie len 55 žiadateľom (5,7 %).

(...)

Vzhľadom na pretrvávajúci nedostatok ubytovacích kapacít na gréckej pevnine v roku 2019 sa novoprijaté osoby vrátane zraniteľných skupín naďalej uchyľujú k provizórnemu ubytovaniu v prístreškoch alebo zostali bez domova v mestských oblastiach (predovšetkým) Atén a Solúna.[7]

> Refugee Support Aegean. LEGAL NOTE: ON THE LEGAL STATUS AND LIVING CONDITIONS OF A SYRIAN ASYLUM-SEEKER UPON HIS RETURN TO GREECE UNDER THE DUBLIN REGULATION. Júl 2019. [cit. 9. 9.2020] Dostupné na internete: https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2019/12/2019_RSAlegalopinion_final.pdf.
>
> *!Dôležitý zdroj popisujúci čo sa stane s afganskými občanmi, ktorí boli na základe Dublinu vrátení do Grécka!*

IV. Životné podmienky/podmienky zasiteia žiadateľa o azyl po jeho návrate do Grécka

- **Žiadateľ po návrate do Grécka čelí zaisteniu**

---

[6] UNHCR, *Act now to alleviate suffering at reception centres on Greek islands*, 21. februára 2020, [cit. 10. 9.2020]. Dostupné na internete: https://bit.ly/3dUhV6u.

[7] Viď napr. AIDA, *'Greece: Destitution and makeshift accommodation continues in Thessaloniki'*, 6. februára 2019, [cit. 10. 9.2020]. Dostupné na internete: https://bit.ly/2IttbLm; Greek Forum of Refugees, '*The "invisible" people of Athens and the journey of an unaccompanied minor that remains homeless',* 16. januára 2020, [cit. 10. 9.2020]. Dostupné na internete: https://bit.ly/36POjT2; Refugee Support Aegean, *Reception crisis in Northern Greece: Three years of emergency solutions*, 22. mája 2019, [cit. 10. 9.2020]. Dostupné na internete: https://bit.ly/2GQrNyD.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

(...)

Tí, u ktorých polícia zistila, že sa nachádzajú mimo ostrovov, sú zatknutí, automaticky zadržaní a prevezení do centra predbežného odsunu zodpovedného ostrova, kde zostávajú vo väzbe až do skončenia azylového konania a/alebo kým sa neskončí readmisia.

V dôsledku toho bude žiadateľ po prílete na medzinárodné letisko v Aténach automaticky zadržaný gréckou políciou, pretože porušil uložené geografické obmedzenie, ktoré mu nariaďovalo pobyt na ostrove Kos. Orgány nebudú vykonávať žiadne ďalšie individuálne posúdenie. Bude zadržiavaný na neurčité obdobie na letisku v Aténach a čakať na svoj prevoz späť na ostrov Kos, kde zostane vo väzbe v centre predbežného odsunu.

(...)

V ďalších dvoch prípadoch afganských štátnych príslušníkov (bez geografického obmedzenia), ktorých nemecké orgány vrátili v apríli 2019 na základe takzvanej grécko-nemeckej administratívnej dohody, boli repatrianti automaticky zadržaní, pretože ich žiadosť o azyl bola prerušená a niekoľko mesiacov zostali vo väzenskom zariadení na letisku.

V. Podmienky v zaistení

- **Podmienky v zaisťovacích priestoroch na letisku v Aténach sú ponižujúce a porušujú článok 3 EDĽP.**

Výbor Rady Európy pre prevenciu mučenia (CPT) v roku 2016 poznamenal, že zadržiavané osoby nemali prístup do exteriéru, čo zanemená, že tieto priestory nie sú vhodné na zadržiavanie osôb na viac ako jeden deň.[8]

- **Podmienky zadržania v stredisku predbežného odsunu Kos (Pyli)**

Philippe Leclerc, zástupca UNHCR v Grécku, po svojej návšteve Kosu v auguste 2019 oznámil, že od mája 2019 sa centrum predbežného odsunu »vo veľkej miere využíva ako zaisťovacie centrum, nie ako prijímacie centrum a umiestňujú doň žiadateľov o azyl vrátane žien a osôb s osobitnými potrebami, pričom niektorí z nich nepodstúpili z dôvodu chýbajúceho personálu žiadne lekárske alebo psychosociálne vyšetrenia ".[9]

(...) bývajú (tu) zadržané aj mimoriadne zraniteľné osoby, a to aj napriek tomu, že v Centre predbežného odsunu nie je žiadny lekár. V rozhovor pre RSA africký utečenec s vážnym zdravotným stavom povedal, že bol zadržiavaný tri a pol mesiac, a to aj napriek svojim zdravotným problémom.

[8] Dostupné na internete: https://bit.ly/34smZZK, [cit. 10. 9.2020].
[9] Dostupné na internete: https://bit.ly/36ukEyV, [cit. 10. 9.2020].

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

Podľa sťažností najmenej dvoch ľudí, ktorí boli zadržaní v zariadení, polícia rozbila kamery na ich mobilných telefónov, čo viedlo k tomu, že telefóny nefungovali a stratili tak kontakty a jediný spôsob komunikácie so svojimi rodinami. Vypočúvaní hovorili aj o nedostatočnom prístupe k lekárovi a liekom, ako aj k právnikovi.

Po návšteve Grécka, v apríli 2018, CPT identifikovala vážne nedostatky týkajúce sa prístupu k lekárskej starostlivosti pre osoby, ktoré sa nachádzali v centre predbežného odsunu na Kose. CPT vo svojej správe uviedla: "Pokiaľ ide o personálne obsadenie zdravotnej starostlivosti: Situácia bola kritická v centrách Moria a Pyli a vo Fylakio RIC, pretože žiadne z centier nemalo lekára. V Morii boli lekárske služby príležitostne poskytované lekármi z priľahlých RIC. Pyli mal len dve zdravotné sestry dostupné šesť dní v týždni, ktoré začali pracovať desať dní pred návštevou delegácie (...).[10]

> Refugee Support Aegean. *Moria catastrophe: RSA and PRO ASYL calls for a concerted European emergency plan, the immediate evacuation and the relocation of the refugees to European countries. Now!* 9. septembra 2020 [cit. 10. 9.2020] Dostupné na internete: https://rsaegean.org/en/moria-catastrophe-rsa-and-pro-asyl-calls-for-a-concerted-european-emergency-plan/.

Moria je z veľkej časti zničená, tisíce ľudí hľadajúcich ochranu sa stali bezdomovcami bez akejkoľvek starostlivosti. RSA a PRO ASYL vyzývajú na spoločný európsky núdzový plán, okamžitú evakuáciu utečencov a ich prijatie v iných európskych krajinách. Teraz!

Viac ako 12.000 utečencov a migrantov muselo utiecť z tábora Moria na Lesbose uprostred pandémie COVID-19 po tom, ako ju včera večer ničili rozsiahle požiare. Mnohí z nich teraz nemajú strechu nad hlavou. Od rána zúfalí utečenci – väčšina z nich sú rodiny s deťmi – ktorí sa pokúsili dostať do hlavného mesta s cieľom požiadať o pomoc a zabezpečiť si základné potreby narazili na políciu , ktorá im bránila v prechode a uviazli tak na svojej ceste.

(...)

K nešťastiu došlo týždeň po tom, ako grécke úrady umiestnili tábor do karantény po tom, ako bol v tábore identifikovaný prvý prípad ochorenia COVID-19, po ktorom bolo pozitívne testovaných ďalších 35 obyvateľov tábora. Stalo sa tak aj niekoľko hodín po tom, ako ministerstvo pre migráciu a azyl ocenilo úsilie o odľahčenie napätia v celej krajine a o "opätovné získanie kontroly nad migráciou".

(...)

Utečenci, ktorí hovorili s RSA a PRO ASYL pred zničením tábora Moria opisovali, že v preplnenom tábore je praktické nemožné dodržiavať sociálne rozostupy, neboli im poskytnuté rúška ani dezinfekčné

[10] Dostupné na internete: https://bit.ly/2Px5FyJ , s. 51., [cit. 10. 9.2020].

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

prostriedky, taktiež poukazovali na špinavé a nedostatočné hygienické zariadenia, a ťažký prístup k lekárskej starostlivosti v tábore.

Medicins Sans Frontieres. *Vulnerable refugees evicted and left to sleep on streets*. 13. júla 2020 [cit. 11. 9.2020] Dostupné na internete: https://www.msf.org/greece-evicts-vulnerable-refugees-leaves-them-streets.

Čoraz väčšiemu počtu utečencov v Grécku s vážnymi zdravotnými a duševnými poruchami hrozí vysťahovanie z ich ubytovania, sú odrezaní od finančnej pomoci a ponechaní na uliciach bez prístupu k prístrešku alebo náležitej zdravotnej starostlivosti.

V snahe nájsť rýchle riešenie preplnených táborov na gréckych ostrovoch, grécka vláda začala vysťahovať viac ako 11 000 osôb pod medzinárodnou ochranou z ubytovacích zariadení, pričom mnohí sú mimoriadne zraniteľní.

(…)

"Máme pacientov s vážnymi zdravotnými problémami, ktorí sú opustení, zatiaľ čo ženy v pokročilom štádiu tehotenstva spia na Viktóriinom námestí v centre Atén," hovorí Marine Berthetová, lekárska koordinátorka MSF v Grécku.

(...)

Mnoho MSF pacientom s vážnymi chronickými ochoreniami zobrali osobné veci a bolo im povedané, že musia odísť, bez akejkoľvek informácie kam by mali ísť.

Desiatkam ďalších pacientov bolo oznámené, že musia odísť, zatiaľ čo im bola pozastavená peňažná pomoc, a to aj napriek ich extrémnej zraniteľnosti. Námestia sa medzitým zapĺňajú zraniteľnými utečencami vrátane detí, tehotných žien, novorodencov, ľudí s ťažkými chronickými ochoreniami a osôb, ktoré prežili mučenie a sexuálne násilie.

(...)

Medicins Sans Frontieres. *Overcrowded, dangerous and insufficient access to healthcare in Moria*. 4. mája 2018 [cit. 11. 9.2020] Dostupné na internete: https://www.msf.org/greece-overcrowded-dangerous-and-insufficient-access-healthcare-moria.

"Tábor Moria je nebezpečný a z hygienického hľadiska nevhodný, najmä pre deti. Každý deň liečime mnoho ochorení spojených so zlými hygienickými podmienkami, ako je vracanie, hnačka, kožné infekcie a iné infekčné ochorenia, a potom musíme týchto ľudí vracať do rovnakých rizikových podmienok. Je to neznesiteľný začarovaný kruh," hovorí Declan Barry, zdravotnícky koordinátor MSF.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

(...)

> Medicins Sans Frontieres. *Greece denies healthcare to seriously ill refugee children on Lesbos*. 4. mája 2018 [cit. 11. 9.2020] Dostupné na internete: https://www.msf.org/greece-denies-healthcare-seriously-ill-refugee-children-lesbos.

V tábore Moria na gréckom ostrove Lesbos je najmenej 140 detí trpiacich chronickými, komplexnými a život ohrozujúcimi chorobami, ktorým grécka vláda nezabezpečila primeranú lekársku starostlivosť. Médecins Sans Frontières (MSF) vyzýva grécku vládu, aby túto situáciu zohľadnila a evakuovala všetky ťažko choré deti na grécku pevninu alebo do iných členských štátov EÚ, kde môžu dostať primeranú lekársku starostlivosť.

(...)

Tie (deti) si vyžadujú špecializovanú liečbu, na ktorú zdravotné stredisko MSF nie je vybavené. Miestna verejná nemocnica na Lesbose tiež nie je schopná týmto pacientom poskytnúť primeranú starostlivosť.

Od marca 2019 lekári pediatrického zdravotného strediska MSF pri tábore Moria na Ostrove Lesbos zaznamenali viac ako 270 prípadov detí trpiacich chronickými a komplexnými ochoreniami, ako sú srdcové choroby, epilepsia a cukrovka.

> OXFAM International. *Rights groups press European Commission to investigate violations of EU law in Greece over treatment of migrants*. 22. septembra 2020 [cit. 23. 9. 2020] Dostupné na internete: https://www.oxfam.org/en/press-releases/rights-groups-press-european-commission-investigate-violations-eu-law-greece-over.

Európska komisia by mala začať proti Grécku konanie o porušenie povinností za systematické porušovanie právnych predpisov EÚ pri zaobchádzaní s ľuďmi, ktorí žiadajú o azyl v Európe, uviedla koalícia ľudsko-právnych organizácii v dnešnej sťažnosti, podanej len deň predtým, ako Komisia vydá nový európsky pakt o azyle a migrácii.

Organizácie uviedli, že gréckej vláde sa nedarí vyšetriť a vyriešiť pretrvávajúce porušovanie ľudských práv vrátane pokračujúceho násilného vracania osôb žiadajúcich azyl do Turecka a nerešpektovania ich azylových práv. Sťažnosť podala medzinárodná právnická firma De Brauw Blackstone Westbroek, ktorá pracovala pro bono v mene spoločností WeMove Europe a Oxfam. Organizácie teraz požadujú aby zasiahla Európska Komisia.

(...)

Marissa Ryan, vedúca kancelárie EÚ v Oxfame, povedala:

„Európska komisia je strážkyňou práva EÚ a mala by presadzovať a chrániť základné práva všetkých ľudí v celej Európe. To, čo sa stalo pred dvoma týždňami v tábore Moria, ukazuje kolektívne zlyhanie Európy.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

Komisia by mala bezodkladne posúdiť, či grécke orgány dodržiavajú právne predpisy EÚ a v opačnom prípade zahájiť proti Grécku právne kroky za to, že krajina vystavovala žiadateľov o azyl utrpeniu a zneužívaniu. "

(...)

V praxi nový azylový zákon (...) skutočne neumožňuje mnohým ľuďom, ktorí nemajú právnu podporu, podať odvolanie proti zamietavému rozhodnutiu o ich žiadosti o azyl. Nové pravidlá drasticky skrátili lehotu na podanie odvolania, takže v mnohých prípadoch lehoty vypršia skôr, ako sú ľudia informovaní o tomto rozhodnutí, alebo skôr, ako stihnú uviesť všetky dôvody svojho odvolania.

Ľudia, ktorí žiadajú azyl, môžu účinne podať odvolanie iba s právnou pomocou. Na ostrove Lesbos, na ktorom sa nachádza takmer 13 000 migrantov, z ktorých drvivá väčšina žiada o azyl, existuje ale iba jeden štátom podporovaný právnik. Žiadatelia o azyl prakticky nemajú prístup k účinnému prostriedku nápravy, ktorý je základným pilierom práva EÚ.

> De Brauw Blackstone Westbroek. *COMPLAINT TO THE EUROPEAN COMMISSION CONCERNING INFRINGEMENTS OF EU LAW BY GREECE ON BEHALF OF WEMOVE EUROPE AND OXFAM INTERNATIONAL.* 22. septembra 2020 [cit. 23. 9. 2020] Dostupné na internete: https://oi-files-d8-prod.s3.eu-west-2.amazonaws.com/s3fs-public/2020-09/wemove-oxfam-complaint-to-ec-asylum-greece-eu.pdf.

(...)

1.1.3 Mnohé správy naznačujú, že tí, ktorým sa podarilo prekročiť hranicu cez pevninu alebo po mori bolo gréckymi orgánmi odoprené právo požiadať o azyl. Správy namiesto toho naznačujú, že títo jedinci boli bití, vyzlečení a násilne zatlačení späť za hranicu (...).

1.1.4 Tí „šťastnejší", ktorí prežili prekročenie gréckych hraníc po zemi alebo po mori a neboli obeťami obťažovania a vrátenia sa naďalej stretávajú v Grécku s ťažkosťami. Namiesto humánneho zaobchádzania sa s nimi zaobchádza ako s väzňami. Ubytovanie, ktoré zabezpečujú grécke orgány pre žiadateľov o azyl je nedostatočné a neprimerané. Centrá sú preplnené a chýbajú im základné zdravotnícke potreby. nedávne udalosti v tábore Moria na ostrove Lesbos smutne ilustrujú neudržateľnosť situácie, za ktorú zodpovedná grécka vláda.

(...)

2.1.1 Táto sťažnosť smeruje voči súboru opatrení gréckej vlády, ktoré dohromady spôsobujú rozsiahle, systematické a organizované porušovanie azylového práva EÚ, ktoré upierajú žiadateľom o azyl v Grécku základné práva, na ktoré majú podľa právnych predpisov EÚ nárok. Tieto vnútroštátne opatrenia sa týkajú nesúladu vnútroštátnych gréckych právnych predpisov s právom EÚ a zo strany gréckych orgánov

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

nesprávne uplatňovanie alebo úplné ignorovanie právnych predpisov EÚ a ich vykonávacích právnych predpisov.

(...) K porušovaniu právnych predpisov EÚ dochádza v mnohých aspektoch, konkrétnejšie:

(hlavné body sťažnosti:)

i) nezabezpečenie možnosti žiadať o azyl, ii) porušenia procesných záruk, iii) svojvoľné zadržiavanie žiadateľov o azyl, iv) neadekvátne podmienky prijímania a zadržiavania a v) nezákonné a násilné zatlačenia.

2.1.3 Porušovanie azylového acquis EÚ zo strany Grécka vedie k závažným porušeniam základných práv zaručených Chartou základných práv Európskej únie EÚ („Charta EÚ“) vrátane práva na azyl, práva na účinný opravný prostriedok a spravodlivý proces, právo na slobodu a osobnú bezpečnosť a právo na ochranu v prípade návratu, vyhostenia alebo vydania.

5.5 Neadekvátne podmienky v prijímacích a zaisťovacích centrách

(...)

5.5.2 Preplnené kapacity

(...)

5.5.2.2 Pre ilustráciu, päť hlavných EÚ hotspotov má kapacitu 6 095 miest, zatiaľ čo obsadenosť bola k 10. septembru 23 575. Z toho vyplýva že centrá sú obsadené na 386% - zjednodušene, takmer na štyri osoby pripadalo jedno lôžko (...).

5.2.3 Výsledkom tejto preplnenosti je nedostatok poskytovaných sociálnych služieb, nedostatok bezpečia, ako aj zhoršenie duševného zdravia žiadateľov o azyl. (...)

5.5.2.4 Podobné problémy s preplnenosťou sa hlásia aj v zaisťovacích zariadeniach. Správy naznačujú, že viac ako 450 žiadateľov o azyl bolo zadržiavaných na a vojenskej lodi, pričom väčšina musela spať na zemi a deti nedostávali dostatok jedla.

5.5.3 Nemožnosť prijímať návštevy

5.5.3.1 Podľa článku 18 ods. 2 písm. C) RCD musia mať žiadatelia o azyl možnosť prijímať návštevy UNHCR, právnych poradcov, poradcov a iných zástupcov mimovládnych organizácií. Zadržaní žiadatelia o azyl majú rovnaké práva podľa článku 10 ods. 4 RCD.

5.5.3.2 Mnoho žiadateľov o azyl zadržaných v Grécku nemá možnosť sa stretnúť s týmito osobami. Aj keď toto bol problém už aj v minulosti, situácia sa zhoršila najmä od vypuknutia pandémie koronavírusu.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.

Liga za ľudské práva
Račianska 80, 831 02, Bratislava
IČO: 31807968 / DIČ: 2022095471
mobil: +421 918 682 457

Pobočka Košice
Hlavná 68
040 01 Košice
+421 918 366 968
+421 918 857 715

www.hrl.sk
hrl@hrl.sk

(...) Podobne, zadržaní žiadatelia o azyl nie vždy mohli prijímať návštevy rodinných príslušníkov a mimovládnych organizácií (...).

5.5.4 Nedostatočný prístup k zdravotnej starostlivosti

(...)

(...) všetky prijímacie a zaisťovacie zariadenia majú vážny nedostatok personálu, chýba potrebný zdravotnícky a psychosociálny personál na liečbu aj núdzových prípadov, a už vôbec nehovoriac o zraniteľných osobách. Nedostatok zdravotníckeho personálu je dlhodobým problémom, keďže počet lekárov a zdravotných sestier v roku 2019 i naďalej klesal (...).

(...)

5.5.5 Nedostatočná ochrana zraniteľných osôb

(...)

5.5.5.2 Od novely IPA v máji 2020 však žiadostí o azyl zraniteľných osôb už nie sú uprednostňované (...)

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie vo výške 34 630 Eur.
Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Liga za ľudské práva.